

TORRADAGAR

3700 vitjaðu tiltø

Kristian Martin Rasmussen greiðir frá um sínar forfedrar og teirra liv og virki í Betesda

Heri Olsen og Kjartan Kjartansson greiða frá um lívið á Flemish Cap, og áhugin er stórir

Dávur Winther, sum øll árin hefur verið fyrireikari, ætlar at vera í uppaftur betri tíð við fyrireikingunum til Torradagarnar næsta ár

Jóannes Hansen

Tað er fastur táttur í Klaksvík, at Torradagar eru í hálvum februar – í torratíð. Soleiðis hefur tað verið síðani 2007, og soleiðis verður tað eisini í 2018, tá ið tólvta stevnan ella tiltakið av hesum slagnum verður.

– Tað var eftir nýggjár í 2007, at hugskotið spratt um eitt tiltak í myrku vetrarmánaðinum. Hetta var í hugaroki saman við Oliver Joensen og Niclas Hera Jákupsson. Eg helt, at vit skuldu vera felags um hetta, men soleiðis varð tað ikki. Teir eru upptiknir av sjómannadegnum og øðrum,

og síðani havi eg einsamallur skipað skránnar og tiltøkini á Torradøgnum. Eg eri í starvi hjá kommununi, og tað kennist gott, at borgarstjórin hefur bakkað Torradagarnar væl upp. Men tað hevði einki gjørt, um kommunalpolitikararnir høvdu víst tiltøkunum størri ans á tann hátt, at teir møttu betri upp til ymsu tiltøkini. Tað hevði verið gott fyri teir sjálvar og eisini tey, sum vitja, sigur Dávur Winther, ið vegna Klaksvíkar kommunu stendur á odda sum fyriskipari.

Áhugin fyri Torradøgnum hefur alla tíðina verið stórir, og tað tykist sum um, at hann er vaksandi:

– Í fjør var samantalda talið á lutakarum til ymsu tiltøkini um trý túsund. Í ár var tað hægri. Vit hava roknað okkum fram til, at tað vóru væl fleiri enn hálvt fjórða túsund, sum vitjaðu ymsu tiltøkini hesar dagarnar. Veðrið var óvanliga gott, tá ið árstíðin verður havd í huga, og skráin hefur ongantíð undanfarnu tiggju ferðirnar verið so

rúgvismikil og fjølbroytt, sum hon var hesa ferð, sigur Dávur Winther, og hann heldur fram:

– Í Klaksvík er tilvitanin um týðningin av fiskivinnuni øgiliga stór. Tað speglast aftur í, at tað øll árin hefur savnað nógv fólk, tá ið politikararnir eitt kvøld savnast at viðgera fiskivinnuna. Soleiðis var tað mikukvøldið, og soleiðis var tað aftur fríggjakvøldið, tá ið vit fyrstu ferð royndu okkum við umboðum fyri vinnuna í panelinum.

Kjølfest í vinnuni

Tá ið tað fyrri tiggju árum síðani varð farið undir Torradagarnar í Klaksvík, varð tosað um týðningin av at skipa fyri mentanartiltaki mitt á vetri. Samstundis var týðningarmikið at undirstrika, at stevnan ella átakið skuldi kjølfestast í fiskivinnuni, og at heitið á døgnum skuldi benda á tað borðið heldur enn á mentanina í traditionellari fatan.

– Í gamla føroyska álmannakkanum var torratíðin frá tendring síðst í januar

og til næstu tendring. Hetta er góð fiskitíð, tá ið torrahýsan kemur inn á grunnin til at gýta. Hetta er hugaligt hjá teimum í vinnuni, og tað kennist eisini hugaligt hjá okkum øllum, nú tá ið dagarnar dragna. Tíbetur hefur tað víst seg, at vinnulívið í Klaksvík av fullum huga hefur tikið undir við Torradøgnum, og tað varð eisini staðfest hesa ferð, sigur Dávur Winther.

Eitt av høvuðsendamálunum við Torradøgnum var at seta sjómannin og sjóvinnuna á ein mentanarlígan pall. Skráin og áhugin kundi bent á, at tað er eydnast rættiliga væl.

Settu hol á Flemish Cap

Tað var línar og serliga útróðurin, sum leingi var berandi parturin av fiskivinnuni í Klaksvík. Tað var um línutíðina og heimaútróðurin – frá fyrst í farnu øld og fram um miðjuna av 1900 talinum – at Kristian Martin Rasmussen greiddi frá í framløgu í Betesda fyrrapartin

hósdagin, tá ið salurin var mest sum fullsettur við meir enn 400 fólkom. Hann lýsti tíðina og útróðarlívið og mentanina umvegis ommuna og abba – Mariannu og Christian í Grótinum og umvegis mammuna og pápan Lenu og Palla hjá Mariannu.

– Tað verður roynt at fáa so nógv, sum tað ber til at vera við í at skipa fyri. Kirkjan og samkoman í Betesda hava verið við hesar seinastu ferðirnar. Tiltakið í Betesda, sum savnaði heilt nógv fólk, var fyrrapartin hósdagin, tá ið tað í samkomuni plagar at vera skipað fyri almennum tiltaki við kaffi, køkum og sangi.

Seinnapartin leygardagin var Flemish Cap á skránni í miðhøllini í skúlanum:

– Tað hefur verið tosað um at seta hetta serliga tíðarskeiðið á skrá, men tað er ikki vordíð til nakað fyrr enn hesa ferð. Fiskiskapurin á Flemish Cap hefur nú tikið seg upp av nýggjum. Flemish Cap, New Foundland, Flógvin og býirnir har eiga langa og ríka søgu í Føroyum

og serliga í Klaksvík frá umleið 1960 og fram til fyrst í áttati árunum. Línuskipini vóru mong her norðuri – Jógvan S, Pison, Kvikk, Jákup B, Klakkur, Stella Maria, Stella Kristina, Stella Karina, Nónhamar, Borgarin og Norðingur og so teir triggir stórru og yvirdekkadu línubátarnir Borðoyarnes, Hans Erik og Norðaldan. Hesir triggir síðst nevndu royndu longri har yviri enn hinir. Leygardagin hoyrdu vit menn greiða frá, sum høvdu verið við bæði teimum smærru og teimum stórru. Vit hoyrdu eisini tónleik og sóu film, og áhugin var framúr stórir, greiðir Dávur Winther frá, og hann leggur aftrat:

– Júst hetta tíðarskeiðið og hetta fiskarið fyllir ógvuliga nógv her norðuri. Tíverri hefur lítið verið at lisið um hetta, og yvirhøvur hefur dokumentatiónin verið lítil. Leygardagin settu vit sjótil á hetta, og tað riggaði framúr væl. Teir vóru heilt nógvir, ið royndu har yviri, sum vóru savnaðir saman við so nógvum øðrum.